

2 Sámuel I. Fejezet

1. Saul halálhíre:

- Ebben a fejezetben a hangsúly nem Saul halálán, hanem Dávid magatartásán van. Csak reménységgel lehet tekinteni annak az embernek az uralkodása elé, aki legnagyobb ellensége halálhírét ilyen lélekkel tudja fogadni.
- A hírhozó gondolatmenete a következő lehetett: Dávid csak gyűlölhette Sault. Ellensége halála örömhír neki. Az, aki Sault megölte, jutalomra számíthat. Ezért elferdíti a tényeket, amiket Dávid nem ismert, de az olvasó az előző fejezetből tud.
- A hírvivő reményei nem váltak be. Rosszul számított, amikor Dávid gyűlöletére épített. Meg kellett halnia, s nem igazságtalanul. Dávid szemében Saul elvetett voltában is Isten választotta volt.
- Tilalma nem álszent és kétértelmű volt, hanem Isten királyi hatalmának és jogkörének a tiszteletben tartása.
- Mint bíró ítéletet hirdet, s a vérbűnt az amáleki fejére hárítja: A magad szája vallott ellened. Aki Isten felkentjére kezet emel, halált érdemel. Az ítéletet rögtön végrehajtották.
- A sorok közül is kiérződik véleménye: a hazug, hullarabló, a saját szerencsésjét a mások szerencsétlenségére és gonosz indulataira alapozó ember megérdemelte sorsát.
- A történetet Dávid tiszta lelkiségét emeli ki. Dávid tiszta léggömböt teremteni maga körül.
- Erre a szigorúságra azért is szükség volt, mert Saul környezetében otthonra találtak a rágalmozók és gyűlölködők (1Sám 21:8; 22:8kk.; 23:7.19) (13–16).

2. Dávid siratóéneke:

a. Saul siratása:

- Dávid igaz és mély gyászát mutatja sirató éneke is.
- A Szerző itt utal egy korabeli dokumentumra: Jásár könyvére, ami a legfontosabb események, dalok, korai feljegyzése mellett tanúskodik.
- Az előttünk levő dal elmondása alkalmát tekintve qiná, azaz gyászdal, formai és tartalmi vonatkozásban azonban inkább hősi éneknek lehet nevezni.
- Felépítése teljesen szabálytalan, csak a 25a-ban van egy igazi qiná-strófa.
- Először Izráel virágának, ifjúságának a pusztulását siratja, amivel gyakran találkozunk az Ószövetségben (Jer 9:20–21).
- E gyászének értéke őszinteségében van. Semmi olyanért nem dicséri Sault, ami hiányzott volna belőle, s ami gyászát hazuggá tenné. Becsülhető emberi értékeit sorolja fel: bátorságát, erejét, bőkezűségét a zsákmány szétosztásánál.

Dávidnak sokat kellett szenvednie Saul miatt, ezekről nem beszél, hanem csak érdemeiről. Ezzel nemcsak nemesen, de bölcsen is cselekedett, hiszen Saul tisztelői közül is több ember jóindulatát nyerhette meg így, mintha ócsárolta volna elbukott elődjét.

b. Jonatán siratása:

- Különösen szépen beszél barátjáról, Jónátánról, akit itt testvérének nevez Egyeneslelkű, bátor ember volt, aki tudott hűséges barát és az apja mellett halálig kitartó gyermek lenni.
- Külön fel kell figyelni a 22. vers megjegyzésére: az elesettek véréből, a hősök kövérétől Jónatán íja vissza nem rettent. Jónatán több ízben is úgy áll előttünk, mint akihez az új olyan elválaszthatatlanul hozzátartozott, mint Saulhoz a dárdá (1Sám 20:36–38).
- A 2Sám 1:18 értelme, mely szerint Dávid Jónatán haláláról értesülve elrendeli, hogy Júda ifjait tanítsák meg nyilazni. Ezzel a parancsával is hűséges barátjának, az „íjas” Jónatánnak akart maradandó emléket állítani.
- A Földközi-tenger keleti térségében szokás volt az, hogy a harcosokat az elhunyt hősookról szerzett gyászdalokkal buzdították a harcra. A megindító dalok arra serkentették őket, hogy ők is hősiessé álljanak helyt – vagy haljanak meg a csatatéren.
- Lehetséges, hogy Dávidnak ez a gyászdala az íjások kedvelt harci dala lett. Jásár könyve teológusok szerint a homéroszi Iliászra emlékeztető izraeli eposz volt, ami a honfoglalástól a dávidi korszakig eltelt idő hősi emlékeit örökítette meg.

- A 2 Sámuel 1. fejezetével új szakasz kezdődött Isten népe történetében.